

Motion till riksdagen 2018/19:2116

av **Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S)**

Barns rätt till kunskap om sina rättigheter

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att beakta behovet av ett kunskapslyft för att stärka barns kunskaper om sina egna rättigheter och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att beakta behovet av utbildning om barnets rättigheter för alla som jobbar med barn och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om barn- och ungdomsorganisationers betydelse för att öka kunskaperna om barnets rättigheter och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den 13 juni 2018 beslutade riksdagen att FN:s barnkonvention ska bli lag från den 1 januari 2020. Det blev slutpunkten på en mångårig debatt och firades stort inte minst inom barnrätts-Sverige. Samtidigt är det helt avgörande att beslutet också blir startskottet på ett målmedvetet arbete för att ge alla barn kunskaper om sina egna rättigheter. Det pågår ett viktigt arbete med barns rättigheter parallellt med lagstiftningsprocessen i en rad myndigheter. Men ska lagen inte bara bli verklighet utan också leda till en verklig skillnad i barns liv är en kunskapshöjning i hela samhället helt avgörande.

Myndigheter och det offentliga Sverige borde efter över 25 år med barnkonventionen ratificerad och med portalparagrafen om barns bästa i främsta rummet kommit bra mycket längre. Inte minst när det gäller barns rätt att höras, vara delaktiga och ha inflytande i frågor som berör dem. Sverige är ett av världens bästa länder att växa upp i, men vi borde ha kommit bra mycket längre under dessa år i frågan om barns rättigheter.

Det kunskapslyft regeringen har beslutat om och påbörjat mot Myndighetssverige samt kommuner och regioner är viktigt. Men det räcker inte med det. Det krävs ett lika stort kunskapslyft hos barnen själva. För att kunna ställa krav och stå upp för sina rättigheter måste man i grunden känna till dem. Alltför många barn har aldrig fått

utbildning i eller ens information om FN:s barnkonvention. Det visar undersökningar från barnrättsorganisationen Unga Örnar.

Under de första tio åren med barnkonventionen sattes det av pengar för att olika frivilligorganisationer skulle kunna sprida kunskap om barnkonventionen till landets skolelever. Skolmaterial togs fram, och en rad olika insatser bidrog till att 90-talets barn fick en ökad kunskap om sina rättigheter. I dag finns inte samma möjlighet och stöd till barnrättsorganisationerna. Barnrättskommittén har också i den svenska granskningen lyft fram kritik mot den låga kunskapsnivån bland barn och ungdomar om barnkonventionens innehåll. Kunskapen om barns rättigheter bland lärarna är också alltför låg.

Detta är en utveckling som måste brytas. Alla barn har rätt till kunskaper om sina rättigheter. Här är lärarna en helt avgörande yrkesgrupp för att förverkliga innehållet i FN:s konvention om barnets rättigheter. Möjligheterna att ge såväl blivande som redan verksamma lärare mer kunskap i dessa frågor bör därför ses över. Men det räcker inte med skolan. När barnkonventionen nu blir lag bör regelbundna utbildningar om barnets rättigheter för alla som jobbar med eller för barn övervägas. Det är en rekommendation från FN som man gett Sverige såväl år 2005 som år 2015.

Samtidigt behöver man likt de första åren på 90-talet också se över möjligheten att stärka barn- och ungdomsorganisationer så att de kan vara en aktiv del i den folkbildning som nu kommer att behövas. Det är grundläggande att varje barn känner till sina rättigheter och lär sig mer om dem. I samband med att Sverige inkorporerar barnkonventionen behöver ett kunskapslyft för att ge alla barn rätt till kunskap om sina rättigheter också övervägas.

Fredrik Lundh Sammeli (S)

Carina Ohlsson (S)

Anders Österberg (S)

Serkan Köse (S)

Ida Karkiainen (S)

Paula Holmqvist (S)

Jennie Nilsson (S)

Teresa Carvalho (S)

Emilia Töyrä (S)